

MIȘCAREA CADRELOR LA GÎRBOU (JUD. SĂLAJ)

I INTRODUCERE

Cunoașterea urbanizării satului nostru nu se poate dispensa de o cercetare a mișcării cadrelor locale. Marea lor fluctuație, pe care vom avea prilejul să o constatăm, mai ales în unele sectoare, e chiar unul din aspectele și consecințele cele mai proprii ale ei. Alături de cea determinată de nevoile industriei noastre în curs de dezvoltare masivă și rapidă, de cea sezonieră a agriculturii din anumite regiuni (de exemplu cea din Banat), în genere de dezvoltarea excepțională a vieții noastre economice, a cărei dinamizare a condiționat importante regrupări de populații, alături de introducerea tot mai mare a binefacerilor civilizației la țară, cum e de exemplu extinderea neîntreruptă înainte a transporturilor, ce a creat alte posibilități și năzuințe față de cele tradiționale, contribuind substanțial la lărgirea orizontului (la rîndul său efect dar și cauză), mutația cadrelor rurale din diferitele sale compartimente, circulația lor constituie și ea un factor care ne ajută să înțelegem mai bine și mai complet structura și evoluția populației românești în ultimii treizeci de ani.

În acest scop, am împărțit analiza noastră în patru perioade aproape egale ca întindere: 1950—1955, 1956—1960, 1961—1965, 1966—1971, urmărind soarta personalului în serviciile existente ale comunei, care a fost obiectul cercetării noastre. În unele cazuri — puține — am inclus și date referitoare la anii dinainte de 1950 și după 1971, pînă astăzi. Materialul ce-l prezentăm a fost cules din arhivele instituțiilor respective, prin investigarea statelor de plată, urmărind atît momentul intrării persoanelor respective în serviciu cît și pe cel al ieșirii lor. Am completat informațiile astfel cîștigate cu referințe culese de la localnicii buni informatori, privitoare la cadrele din Gîrbou: proveniența lor, localitatea unde au plecat, vîrsta lor atunci și motivele ce i-au determinat să se ducă. Socotim, după experiența de teren pe care o avem, că constatările făcute pot pretinde o valabilitate mai largă decît a unui singur sat, că ele sînt reprezentative, cel puțin în linii mari, pentru viața rurală din o parte a județului Sălaj, dacă nu și mai mult, în perioada 1945—1971. Ele nu cuprind date absolut inedite, care să nu fi fost sesizate pînă acum, pe baza altor mijloace de informare, de către sociologi și de către organele noastre de resort. Au însă avantajul că deși se întemeiază numai pe

analiza unei singure unități sociale și de caracter modest, au urmărit procesele sociale cercetate în mod exhaustiv și amănunțit, tinzând să le dea o expresie cifrică, adică cât mai multă exactitate posibilă. Numai din acest punct de vedere, studiul nostru poate fi justificat, aducând un plus de cunoaștere față de ceea ce se știe în problema de față. În tot cazul, nu cunosc să se fi făcut și să se fi publicat o cercetare de acest gen la noi în țară.

II PREZENTAREA DATELOR STATISTICE ȘI INTERPRETAREA LOR

Să începem această operație cu analiza situației în administrația comunală, la consiliul popular, atît pentru importanța ei cît și pentru faptul că ridică mai multe probleme. Nu numai din cauza proporțiilor mai mari ale fluctuației cadrelor în acest sector, în special în primul interval de timp, ci și din cauza oscilațiilor înfîlțite, unele persoane, înlocuite din diferite motive, fiind reangajate apoi în alte funcții, (cazul în special al localnicilor) sau deținînd doar însărcinări sezoniere. În perioada 1949—1955 găsim 77 persoane în serviciu (64 bărbați și 13 femei). Dintre aceștia 38 au stat pînă la un an, 13 pînă la doi ani, 17 pînă la cinci ani și numai 9 peste cinci ani. Din grupa ultimilor, doar trei (doi din ei sînt imigranți) funcționează și astăzi, avînd 17, 18 și 22 ani vechime. O a patra persoană, tot cu 22 ani vechime, a schimbat mai multe slujbe în răstimpul de față. Din cei 77 de inși și inse, cu funcții în intervalul 1949—1955, 30 nu sînt din Gîrbou, la care se mai adaugă doi despre care nu avem date; ceea ce înseamnă mai mult ca probabil că și ei sînt străini, altfel ar fi trebuit să-i cunoască localnicii. 22 din cei identificați ca proveniți din afară au părăsit ulterior comuna, numai 8 s-au stabilit temporar în ea. Dintre autohtoni au părăsit Gîrboul și satele ce-i aparțin 13, dintre care 2 au revenit mai tîrziu, așa că sînt de fapt 11 plecați definitiv. În total 33 din cîți au deținut oficii, în comuna noastră, au părăsit-o, mutația de personal fiind de circa 43%. Dacă examinăm acum vîrsta acelor inși, numărul cel mai mare îl dau cei de 30—40 ani (18), urmați de cei mai tineri, de 20—30 ani (12). Din cei peste 50 ani nu avem decît doi, iar peste 60 ani un singur caz. Motivele plecării sînt următoarele: dorința de înaintare și stabilire la oraș 15, mobiluri familiale, 2, revenirea la locul natal 7, desființarea postului, retrogradarea sau penalizarea 7, la două cazuri nu se cunosc mobilurile. Motivele părăsirii locului de muncă, rămîinînd însă mai departe în comună și satele sale sînt: angajare temporară sau post sezonier 20, pensionare 4, penalizare 5, dorința după o situație mai bună 6, necesitățile serviciului, 1. Vîrsta acestora a fost: 20—30 ani 7, 30—40 ani 8, 40—50 ani 10, 50—60 ani 5, în 3 cazuri nu o cunoaștem. Dintre cei care au deținut roluri mai importante, implicînd o oarecare instruire medie, în total 23, numai 4 au rămas în localitate (3+1 o persoană decedată), ceilalți 19 mutîndu-se cu timpul din Gîrbou.

În perioada următoare 1956—1960, situația se schimbă simțitor, numărul persoanelor care se perindă în administrație e mult mai mic. În afară

de cele 14 moștenite din anii anteriori, găsim acum 22 cadre noi (19 bărbați și 3 femei). Dintre aceștia au funcționat pînă la un an 10, pînă la doi ani 3, pînă la cinci ani 2, peste cinci ani 7. Se constată deci o stabilitate ceva mai mare a noilor numiți. Numărul celor originari din Gîrbou e 13, a celor veniți din alte părți 9. Din ultimii au plecat 7, rămînînd mai departe doar 2. Din localnici au părăsit satul numai 2. Cei 9 duși din comună se repartizează astfel ca vîrstă: 8 sînt între 20—30 ani, 1 între 30—40 ani. Motivele plecării lor au fost: dorința de înaintare și stabilire la oraș 3, apropierea de familie 1, revenirea la locul natal 1, pierderea postului (din incapacitate sau penalizare) 3, imboldul de a studia mai departe 1. Dintre cei plecați, 7 au avut o calificare (6 bărbați și o femeie). Din cei rămași în Gîrbou, 5 și-au schimbat postul din cauza desființării lui, doi au fost pensionați, unul penalizat, la doi nu cunoaștem pricina. S-ar mai putea menționa că trei din cei numiți în acești ani funcționează și astăzi, un al patrulea trece în 1958 la cooperativă.

Un ritm mai lent în ce privește fluctuația cadrelor în administrație înțîlnim și în perioada următoare, 1961—1965. În afară de cei 6 moșteniți din prima serie și de cei 8 din a doua serie, apar acum pentru prima dată doar 11 persoane (10 bărbați și 1 femeie). Dintre aceștia 2 au rămas pînă la un an, 1 pînă la doi ani, 3 pînă la cinci ani și 5 peste cinci ani (trei din ultimii sînt încă în post). Cei mai mulți din noii numiți sînt din Gîrbou, 8, la care se adaugă 3 străini. Au părăsit comuna în acest interval de timp doi dintre localnici și unul dintre cei proveniți din afară. Toți trei au fost tineri (20—30 ani) și necalificați; doi dintre ei au fost eliberați din post ca necorespunzînd și unul a plecat pentru a se califica. Din cei noi numiți care au rămas în sat, dar și-au schimbat serviciul — 5 la număr — 3 au făcut-o pentru a avea o funcție mai bună și 2 au fost penalizați.

O situație apropiată avem și în ultima perioadă 1966—1971. Celor proveniți dinainte (3 din prima etapă, 5 din a doua, 8 din ultima), care nu se mențin toți pînă la sfîrșit, li se adaugă doar 10 noi numiți (5 bărbați și 5 femei). Dintre ei au rămas în slujbă timp de un an 4, pînă la doi ani 1, pînă la cinci ani 2, peste cinci ani 3. 6 din aceștia sînt din Gîrbou, iar 4 veniți din afară. Dintre ultimii numai o persoană a rămas în comună, însă din cauze familiale nu mai funcționează (copil mic). Dintre localnici doar 2 au părăsit-o. Cei care s-au dus sînt: 3 între 20—30 ani și 3 între 30—40 ani. Motivele plecării lor sînt următoarele: la 3 dorința după un post mai bun și la alți 3 de ordin familial. Toți aceștia au avut o calificare. Dintre noii numiți în această ultimă perioadă rămași în sat, din care nu funcționează pînă la sfîrșitul ei, 2 au avut numai posturi sezoniere, iar a treia persoană s-a retras din cauze familiale. (Tabelul nr. 1).

În continuare, să cercetăm situația cadrelor de la cooperativa din Gîrbou. În prima perioadă, 1950—1955, înțîlnim și aici un personal numeros: 82 (bărbați 56, femei 26). Dintre aceștia 44 au stat pînă la un an, 10 pînă la doi ani, 14 pînă la cinci ani și tot atîția peste cinci ani (trei dintre ei se mențin pînă astăzi; unul, care are o vechime de 19 ani, a funcționat mai întîi în administrație). Sînt din Gîrbou și satele aparținătoare lui 60 (33+27), iar din alte părți 22. Din cei proveniți din comună au părăsit slujba 19, adică 31%, iar din străini, mai mult de trei sferturi, 16 (77%). Au plecat firește,

Tabel sinoptic (recapitulativ) al cadrelor administrative din comuna Gîrbou

Numărul persoanelor ce au funcționat în perioada 1949 – 72	Cîți ani au funcționat	Proveniți din Gîrbou	Din care au părăsit satul	Veniți din afară	Din aceștia din urmă plecați curînd	Vîrsta celor plecați	Vîrsta celor rămași în sat dar și-au schimbat slujba sau au părăsit-o din diferite cauze	Motivele plecării din sat	Motivele pentru care au fost înlocuiți sau pentru care au părăsit de bună voie slujba, dar au rămas în sat
120	Pînă la un an 53	74	17	46	33	20 – 30 ani 27	52	înaintare și atracția orașului 16 Familiale 7 locul natal 8 Eliberare din funcții și penalizare 16 Calificare și studiu 3 <hr/> 50	Desființarea postului sau sarcini sezoniere 23 Funcție mai bună 8 Penalizare 6 Inscrisere în C.A.P. 4 Pensionare 6 Stagiul militar 2 Nu cunoaștem motivele 3
Bărbați 197	Pînă la doi ani 18					40 – 50 „ 3	20 – 30 ani 14		
Femei 23	Pînă la cinci ani 24					60 – 50 „ 1	30 – 40 „ 15		
	Peste cinci ani 25						40 – 50 „ 14		
					Temporar au rămas ceva mai mult timp 13, dintre care 6 se mențin pînă astăzi		50 – 60 „ 6		

în primul rînd, cei mai tineri: 15 din cei de 20—30 ani, 12 din cei de 30—40 ani, 3 de 40—50 ani, 5 din cei de 50—60 ani, la care se mai adaugă 5 cărora nu le-am putut stabili etatea. Motivele plecării lor au fost: familiale 12, dorința de avansare 9, apropierea de locul natal 2, școlarizare 1, penalizare 6, la 5 cazuri nu le cunoaștem. 36 din cei numiți în acest interval de timp, rămași însă în Gîrbou, au ieșit din serviciu din diferite cauze: 19 penalizați și necorespunzători, 7 ocupînd slujbe sezoniere sau suplinind, 4 prin deces, 5 pensionați, 1 avansat.

În etapa următoare, 1956—1960 numărul celor numiți e mult mai mic, 31 (bărbați 24, femei 7), la care se adaugă 22 dinainte. Dintre primii, 19 au funcționat pînă la un an, 3 doi ani, 4 cinci ani, iar 5 peste cinci ani (ultimii se mențin și astăzi în slujbă). Sînt din Gîrbou și satele sale 19 (9+10), iar din afară 12. Din localnici au plecat 8 (3+5), din străini 9 (adică exact trei sferturi). Vîrsta celor duși e următoarea: 8 de 20—30 ani, 5 de 30—40 ani, 4 de 40—50 ani. Motivele plecării sînt: familiale și personale 3, apropierea de oraș 1, înaintare 2, studii și recalificare 2, penalizare 6, expatriere 3. Un oarecare număr din cei numiți în acești ani 9, au rămas în sat, dar nu mai funcționează, din o serie de motive: desființarea postului și transfer 2, recalificare 1, boală și pensionare 1, penalizare 5.

În perioada 1961—1965, numărul noilor numiți e și mai mic 20 (bărbați 16, femei 4), la care se adaugă cei preluați din anii anteriori (5+8). Au funcționat pînă la un an 3 persoane, pînă la doi ani 4, pînă la cinci ani 2, peste cinci ani 11 (din care sînt și astăzi în slujbă 7). Provin din Gîrbou și satele sale 15 (7+8), din alte locuri 5. Dintre primii n-a părăsit comuna decît un singur ins, dintre străini 3. Vîrsta celor plecați e următoarea: 2 de 20—30 ani, 1 de 30—40 ani și 1 de 40—50 ani. Motivele plecărilor: familiale 2, apropierea de locul natal 1, penalizare 1. Au părăsit slujba sau au fost înlocuiți 5 dintre localnici, din următoarele cauze: pensionare 2, serviciul militar 1, penalizare 2.

În ultima etapă 1966—1971, crește în schimb în mod simțitor numărul celor noi numiți, din cauza organizării unei rețele de servicii publice, în primul rînd ateliere meșteșugărești, inexistente înainte sau încadrate necorespunzător. Cele 39 de persoane se repartizează astfel, în ce privește durata funcționării lor: 13 pînă la un an, 4 pînă la doi ani, 19 pînă la cinci ani, 3 peste cinci ani. Adăugînd cadrele dinainte 15 (3+5+7), și scăzînd pe cei numiți în această perioadă, care au stat sub cinci ani în post, lucrează în prezent 35 de persoane la cooperativa din Gîrbou. Din cei noi numiți, 36 sînt din comună și satele sale (8+28), numai 3 sînt veniți din afara ei. 9 dintre aceștia au părăsit Gîrboul (7 autohtoni și 2 străini). Vîrsta celor duși este: 20—30 ani 3, 30—40 ani 1, 40—50 ani 4, 50—60 ani 1. Motivele plecării sînt: apropierea de locul natal 2, de oraș și năzuința după un post mai bun 5, penalizare 2. Dintre cei veniți în această perioadă, au rămas în comună, dar nu mai funcționează 6, din următoarele cauze: post mai corespunzător 1, penalizare 4, deces 1. (Tabel nr. 2).

C.A.P.-ul Gîrboului, înființat în 1950, cu toată marea lui importanță economică, în cadrul său activînd majoritatea populației din sat, are ca

Sumarul cadrelor cooperativei din comuna Girbou

Numărul persoanelor care au funcționat în perioada 1949 – 1971	Câți ani au funcționat	Proveniți din Girbou	Din care au părăsit satul	Veniți din afară	Din aceștia din urmă plecați curînd	Vîrsta celor plecați	Rămași în sat dar și-au schimbat slujba sau au părăsit-o din diferite cauze	Motivetele plecării din sat	Motivetele pentru care au fost înlocuiți sau pentru care au părăsit de bunăvoie slujba, dar au rămas în sat
172 Bărbați 130	Pînă la un an 79	130	35	42	30	20 – 30 ani 28 30 – 40 „ 19 40 – 50 „ 12 50 – 60 „ 6	20 – 30 ani 24 30 – 40 „ 10 40 – 50 „ 7 50 – 60 „ 7 nu cunoaștem vîrsta 8	înaîntare și atracția orașului 18 familiale 17 locul natal 3 eliberare din funcții și penalizare 16 calificare și studii 2 expatriere 3 nu se cunosc motivele 6	dorința de înaîntare și cîștig mai bun, avansare 2 recalificare 1 posturi sezoniere sau desființate 9 penalizare și necorespunzători 30 pensionați sau decedați 13 stagiul militar 1
Femei 42	Pînă la doi ani 21 Pînă la cinci ani 39 Peste cinci ani 33								

toate unitățile agricole similare un personal salariat mai redus, fiind bazat în mod predominant pe autoconducere. Evoluția lui prezintă însă, cel puțin în unele aspecte, trăsături asemănătoare cu celelalte sectoare analizate pînă acum. Tot așa, numărul angajaților săi a fost relativ mare la început. În perioada 1950—1955, cifra lor se ridică la 19 (18 bărbați și 1 femeie), a cărei pondere o putem mai bine aprecia, dacă ne gîndim că inițial numărul cooperatorilor a fost mic; numai în anii următori, ca pretutindeni, a fost atrasă întreaga populație a Gîrboului în colectiv. Din acești 19, 5 au funcționat pînă la un an, 3 pînă la doi ani, 7 pînă la cinci ani și 4 peste cinci ani (unul e și acum în slujbă). Marea lor majoritate 15 (4/5) provenea în mod natural din comuna de față, din alte localități erau numai 4, toți specialiști (4 medici veterinari și un inginer agronom cu reședința la Jibou, avînd doar un rol îndrumător). Aceștia din urmă au părăsit pe rînd repede satul, dintre localnici n-a plecat decît unul (devenit muncitor la Cluj). O mișcare mai importantă de persoane întîlnim înăuntrul colectivului, dat fiind că toate cadrele sale locale, 14, își schimbă în prima etapă funcția, sau rămîn numai simplii cooperatori, sau se pensionează. Vîrsta celor plecați este: 20—30 ani 2, 30—40 ani 2, 40—50 ani 1; iar a celor rămași în sat, care și-au schimbat doar ocupația, este: 20—30 ani 1, 30—40 ani 7, 40—50 ani 6. Motivele plecării primilor sînt: atracția orașului 4, dorința de înaintare 1; iar a celor care au fost eliberați din slujbă sau numai au schimbat-o sînt: sociale 3, incompetență și nereguli 9, dorința de înaintare 1, boală 1.

În perioada următoare, 1956—1960, numărul noilor numiți la C.A.P. scade apreciabil, la 11 (cu 40%), dintre care 10 bărbați și 1 femeie (la care se adaugă 7 proveniți dinainte). 4 din ei au stat numai un an, 3 pînă la cinci ani și 4 peste cinci ani. Cei mai mulți, 10, au fost tot din Gîrbou și un sat anexă (Solomon), din altă parte a venit doar un medic veterinar. Dintre cei plecați, 2 la număr, unul e originar din Gîrbou (un tehnician agronom), celălalt e străin de loc. Vîrsta celor plecați: 20—30 ani 1 (agronomul), 30—40 ani 1 (medicul veterinar). Motivele plecării lor e atracția orașului. Au schimbat ocupația sau au trebuit să se lase de ea, rămînînd însă în comună, 5 inși din următoarele cauze: sociale 2, necorespunzători și penalizați 2, dorința de avansare 1. Vîrsta acestora din urmă a fost: 30—40 ani 3, 40—50 ani 1, 50—60 ani 1.

Un profil asemănător are C.A.P.-ul din Gîrbou și în perioada 1961—1965, cu 9 noi numiți (8 bărbați și 1 femeie), la care se adaugă 9 dinainte (2+7). Pînă la un an au stat 2, pînă la 2 ani tot 2, pînă la cinci ani 1 și peste cinci ani 4. Dintre ultimii, 3 funcționează și astăzi (adăugînd la o vechime de 11—12 ani), iar al patrulea a fost transferat personalului administrativ al învățămîntului. Noii numiți în această etapă sînt 5 din Gîrbou și 4 străini (doi medici veterinari și doi tehnicieni agronomi). Au plecat din comună trei dintre cei proveniți din alte părți, adică tocmai specialiștii, din următoarele motive: familiale 1, apropiere de locul natal 1, năzuința după un post mai bun 1. Vîrsta lor a fost: 20—30 ani 1, 30—40 ani 1, 40—50 ani 1. Din cei rămași în sat sînt schimbați din postul lor inițial 3, toți între 30—40 ani, din mai multe pricini: sociale 1, necorespunzători-penalizați 1, pensionați 1.

Tabel 3

Sumarul cadrelor C.A.P.-ului din Gîrbou

Numărul persoane- lor care au func- ționat în perioada 1950—1971	Cîți ani au funcționat	Provenienți din Gîrbou	Din care au părăsit satul	Veniți din afară	Din aceștia din ur- mă plecați curînd	Vîrsta celor plecați	Rămăși în sat, dar și-au schimbat slujba sau au părăsit-o din diferite motive	Motivele plecării din sat	Motivele pentru care au fost înlo- cuiți sau pentru care au părăsit de bună voie slujba, dar au rămas în sat.
48	Pînă la un an 16	38	3	10	9	20—30 ani 6	23	Înaintare și atracția ora- șului 10	6
Băr- bați 43	Pînă la doi ani 6					30—40 „ 3	20—30 ani 1	sonale 1	2
Femei 5	Pînă la cinci ani 14					40—50 „ 3	30—40 „ 14	Familiale per- sonale 7	13
	Peste cinci ani 12					50—60 „ 1	40—50 „ 7	nu cunoaștem 1	2

Același număr de noi numiți, 9, întâlnim și în ultima perioadă a C.A.P.-ului din Gîrbou, respectiv în anii 1966—1971 (7 bărbați și 2 femei), la care se adaugă cei moșteniți pe parcurs, 11 (2+4+5), din care nu toți rămîn pînă la sfîrșit. Dintre primii, 5 nu depășesc un an vechime, 1 nu trece de doi ani, 3 ajung la cinci ani. Sînt în funcțiune astăzi, noi și vechi, 14. Noii numiți sînt aproape toți din Gîrbou și un sat anexă, Solomon, legat de cooperativa sa agricolă (4+4); un singur îns a venit din afară (un medic veterinar). Au plecat doi din aceștia, străinul și un localnic (tehnician veterinar), ambii de 20—30 ani, din dorința de a fi la oraș sau în apropierea lui. Numai o persoană, rămasă în sat, a părăsit locul său de muncă, fiind socotită necorespunzătoare. Ceea ce mai merită semnalat aici — lăsînd deocamdată la o parte cîteva tendințe înțelnite și înainte, pe care le vom scoate în evidență la sfîrșit, ca un fel de concluzie — e numărul mic al femeilor în personalul C.A.P.-ului din Gîrbou. Ele ar fi trebuit să fie mai multe, dat fiind rolul pe care-l joacă în agricultura cooperatistă, aportul lor foarte însemnat cantitativ și calitativ în acest sector principal de activitate economică. (Tabel nr. 3).

O unitate mai mică, dar cu bune perspective de dezvoltare, prin faptul că tot ea administrează telefoanele și în special importante mijloace de comunicare de masă, care sînt radioul și televiziunea, e poșta din Gîrbou. Cum avem indicații cu privire la personalul său începînd din 1946, (chiar și mai vechi), putem să începem în cazul ei de la această dată. În perioada 1946—1950 au funcționat la poșta locală 5 persoane (toți bărbați), dintre care 3 timp de doi ani, 1 timp de cinci ani și 1 peste cinci ani (e și astăzi în slujbă). 3 din ei sînt originari din Gîrbou, iar

2 sînt veniți. Aceștia din urmă au plecat apoi din comună, iar 2 dintre localnici au fost eliberați din funcția lor. Vîrsta celor plecați este 20—30 ani 1, 30—40 ani 1, a celor 2 concediați 20—30 ani (prin reducerea postului și pentru neglijență în serviciu). Motivele plecării celor străini au fost apropierea de locul natal și o situație mai bună. În etapa următoare 1951—1955, sînt de semnalat trei noi veniți: 2 bărbați și 1 femeie, dintre care 1 a stat în slujbă cinci ani, iar ceilalți 2 funcționează și acum (la care se adaugă unul mai dinainte). Din aceștia 2 sînt din Gîrbou, iar unul e venit din afară, mutîndu-se curînd în comuna sa natală. Toți au fost de 20—30 ani, la începutul angajării lor la poștă. La fel în perioada 1956—1960 sînt de semnalat de asemenea 3 noi numiți (2 bărbați și 1 femeie), dintre care 2 funcționează încă, la care se adaugă 3 preluați din fazele anterioare (1+2). Din acești noi veniți, unul, de 30—40 ani, e străin și s-a mutat curînd lîngă Cluj, din dorința de a fi aproape de oraș.

Tot 3 numiți noi întîlnim și în anii 1961—1965 (1 bărbat și 2 femei), dintre care 1 a funcționat doi ani, iar ceilalți peste cinci ani, fiind și acum în serviciul poștei, la care se adaugă cei preluați din perioadele anterioare 1+2+2). Ca și înainte, 1 din aceste cadre noi e străin, în vîrstă de 20—30 ani, mutîndu-se repede din același motiv: apropierea de oraș. În sfîrșit, în perioada 1966—1971 avem 5 noi numiți (3 bărbați și 2 femei), funcționînd 1 pînă la un an, 1 pînă la doi ani și trei cinci ani (sînt în slujbă). Doi dintre ei sînt din Gîrbou și trei din alte părți. Din ultimii numai unul a rămas deocamdată, în serviciu, ceilalți doi fiind eliberați din postul lor, unul fiindcă s-a dovedit necorespunzător, iar celălalt la cererea sa, pentru a fi în apropiere de locul său natal. Ambii sînt de 20—30 ani. Din analiza personalului poștei din Gîrbou, ceea ce se desprinde ca fiind cu deosebire specific ei e stabilitatea mare a cadrelor originare din comună — nici un ins n-a părăsit slujba de bunăvoie ci numai forțat (prin reducerea schemei, penalizare sau pensionare) — spre deosebire de cei proveniți din alte părți, care toți au plecat, rămînînd pe post acolo maximum 6 ani. Există, e adevărat, un străin care funcționează astăzi la această instituție, dar cazul să nu e concludent, fiind numit de numai trei ani, adică în ultima perioadă. (Tabel nr. 4).

O altă unitate care a dobîndit ca și poșta, în ultimul timp, o mare importanță e Cercul. E cea mai tînără instituție din Gîrbou, fiind înființată numai în 1961. Informațiile privitoare la personalul ei sînt, în consecință, reduse ca valoare, dar pentru a fi compleți să le împărtășim și pe ele. În perioada 1961—1965, s-au perindat la Cercul 4 salariați, dintre care 2 au funcționat cîte doi ani, iar alți 2 peste cinci ani (unul din ei, conducătorul unității, e și acum în slujbă, avînd o vechime de 11 ani). Doi dintre cei care au părăsit Cercul au făcut-o la 30—40 ani din dorința unor posturi mai remuneratorii, unul mutîndu-se în acest scop la Baia Mare, iar celălalt devenind președintele C.A.P.-ului local. Al treilea, mai tînăr (20—30 ani) a fost înlocuit, lipsindu-i calificarea corespunzătoare. În 1972 s-a completat vacanța cu un nou numit, astfel că funcționează acum 2 persoane la Cercul din Gîrbou, căci la atîta se reduce schema sa. Toți cei care activează sau au luat în cadrul său sînt băștinași. (Tabel nr. 5).

Sumarul cadrelor poștei din Girbou

Numărul persoanelor care au funcționat în perioada 1946–1971 (plus unul dinainte de război)		Câți ani au funcționat		Proveniți din Girbou	Din care au părăsit satul	Veniți din afară	Din aceștia din urmă plecați curînd	Vîrsta celor plecați și înlocuiți	Motivele plecării lor
20				12	2	8	7	20–30 ani 7 30–40 „ 2 50–60 „ 1 (pensionar rămas însă în sat)	Atracția orașului 1 Familiare-personale 2 Locul natal 2 Penalizare și desființare a postului 3 Interes de serviciu 1 Pensionare 1
Bărbați 14		Pînă la un an 1							
Femei 6		„ la doi ani 5							
		„ la cinci ani 5							
		Peste cinci ani 9							

Sumarul cadrelor Ceeului din Girbou

Numărul persoanelor care au funcționat în perioada 1961–1972		Câți ani au funcționat		Proveniți din Girbou	Din care au părăsit satul	Vîrsta celor plecați înlocuiți	Motivele ieșirii din serviciu
5				5	1	20–30 ani 1 (a rămas în sat)	dorița de înaintare 2
Bărbați 5		Pînă la un an 1				30–40 ani 2 (unul a rămas în sat)	lipsă de calificare 1
Femei 0		„ la doi ani 2					
		„ la cinci ani —					
		Peste cinci ani 2					

Ne-a mai rămas să cercetăm situația personalului din Gîrbou la unitățile care au mai puține tangențe cu problemele administrative și economice, în centrul lor fiind preocuparea pentru om, pentru sănătatea și cultura lui. Începem această parte cu analiza serviciului sanitar veterinar, care prin implicațiile sale gospodărești ne ajută să facem mai bine legătura cu materialul anterior. Pînă la 1945 n-a existat în comuna de față decît un singur cadru de acest fel. De asemenea, nici în perioada următoare, 1946—1950, nu întîlnim decît un singur ins, despre care nu avem alte date decît că a funcționat puțin timp în Gîrbou. În etapa următoare, 1951—1955, postul vacant de medic veterinar n-a fost ocupat. Din 1956 înainte, lucrurile se schimbă. În răstimpul 1956—1960 sînt semnalate trei cadre veterinare, venite din altă parte. Nu știm precis cît au stat în comună, n-au depășit însă acest interval. Arhivele locale sînt în această privință deficiente, nu putem reconstitui trecutul serviciului veterinar al Gîrboului decît cu ajutorul mărturiilor localnicilor.

În perioada 1961—1965 s-au făcut 9 noi numiri de personal veterinar (8 bărbați și 1 femeie). Dintre aceștia, 6 au funcționat 1 an, 1 doi ani, 1 pînă la cinci ani și 1 peste această limită (lucrează și astăzi în comună ca tehnician veterinar). Cele mai multe din aceste ultime cadre, 7 au fost străine, numai 2 provin din Gîrbou. Toți cei veniți, după cum a reieșit din datele anterioare, au părăsit curînd comuna. S-a dus chiar și o specialistă băștinașă (o tehniciană transferată cu soțul său). Nu știm decît în patru cazuri vîrsta celor plecați: de 20—30 ani 3, de 30—40 ani 1. La fel, nu cunoaștem decît în patru cazuri motivele care i-au determinat să părăsească așa repede satul: apropierea de oraș 2, familiale 1, penalizare 1. Numărul noilor numiri în sectorul veterinar crește și mai mult în ultima perioadă, 1966—1971, ridicîndu-se la 13 (11 bărbați și 2 femei). Dintre aceștia 6 n-au stat în comună decît maximum un an, 2 au ajuns pînă la doi ani, 5 au rămas ceva mai mult, dar numai trei funcționează și astăzi (doi străini și un autohton). Cei mai mulți dintre cei numiți în perioada 1966—1971, 10, sînt veniți, doar 3 sînt din Gîrbou și satele sale. Nu sîntem informați decît la 6 inși din cei plecați, despre vîrsta lor (toți între 20—30 ani); iar motivele plecării lor nu le-am aflat decît la 5: familiale 2, apropiere de locul natal 1, serviciul militar 1, penalizare 1. (Tabel nr. 6).

Din informațiile culese, serviciul sanitar uman al Gîrboului, despre care posedăm date mai precise și mai complete n-a avut pînă în 1945 decît un singur cadru cu pregătire superioară, un medic, care a activat în localitate timp de 33 de ani (1930—1963), continuînd să locuiască și după pensionare, cel puțin o parte din timp, în comună. În primul deceniu după cel de al doilea război mondial, 1946—1955, apar 5 inși, toți din Gîrbou, care au lucrat în acest sector peste cinci ani. Dintre ei 2 s-au pensionat, iar 3 funcționează încă, avînd o vechime de la 16 pînă la 25 ani. 4 din aceștia au fost cadre sanitare medii și inferioare, iar a cincea persoană o îngrijitoare. În etapa următoare, 1956—1960, sînt de semnalat doar 3 cadre noi, dintre care o persoană venită din afară, un medic, n-a stat nici un an întreg pe post, celelalte două, tehnicieni originari din Gîrbou, depășind în schimb cu mult cinci ani. Una din acestea e și astăzi în slujbă, cealaltă (în vîrstă de 37 ani) a

Sumarul cadrelor serviciului sanitar-veterinar din Girbou

Numărul persoanelor care au funcționat în 1945—1972 (incluzînd și una dinainte)	Cîți ani au stat în funcțiune	Proveniți din Girbou	Din care au părăsit satul	Veniți din afară	Din aceștia plecați curînd	Vîrsta celor plecați	Motivul plecării
27 Bărbați 24 Femei 3	Pină la un an 12 Pină la doi ani 3 Pină la cinci ani 6 Peste cinci ani 1 (despre cinci dintre ei nu avem date)	5	3	22	20	20—30 ani 9 30—40 ani 1 La 13 inși nu sîntem informați	Oraș 2 familiale 3 locul natal 1 penalizare 2 stagiul militar 1 În 14 cazuri nu le cunoaștem

Tabel 7

Sumarul cadrelor serviciului sanitar uman din Girbou (și farmacia)

Numărul persoanelor care au funcționat în 1945—1971 (incluzînd și una dinainte)	Cît timp au stat în funcțiune	Proveniți din Girbou	Din care au părăsit satul	Veniți din afară	Din aceștia plecați	Vîrsta celor plecați	Motivul plecării
20+10 Bărbați 11+1 Femei 9+9	pînă la un an (patru de curînd numiți) 6 pînă la doi ani (de curînd numiți) 4 pînă la cinci ani 1 peste cinci ani 9	10+2 (doi au funcționat mai întîi în altă parte, venind în satul lor natal).	3	10+8	6+6	30—20 ani 7+5 30—40 ani 2 50—60 ani 1	oraș și înaintare 4+5 familiale și pensionare 3+1 penalizare (disciplinare) 1 armata 1 4 pensionari au rămas în sat.

fost mutată disciplinar în 1969. Medicul, plecat repede din sat, atras de mira-jul orașului, era foarte tânăr atunci (25 ani).

În perioada 1961—1966 găsim tot trei noi numiți în Gîrbou, cu următoarea vechime în comună: 1 circa un an, 1 cinci ani și 1 peste cinci ani. Dintre aceștia 2 sînt medici, veniți din afară (unul funcționează și astăzi) și a treia persoană este o soră, localnică, mutată însă cu soțul ei în altă parte (în vîrstă de 25 ani). Medicul care s-a dus, a plecat la oraș, fiind și el tânăr (25—30 ani). În ultima perioadă, 1966—1971, sînt de semnalat 8 cadre noi, intrate în slujbă, însă numai în ultimii doi ani. Dintre aceștia 4 sînt medici, veniți din altă parte și n-au rămas în comună decît cel mult un an, ceilalți 4 sînt: 3 cadre medicale medii și un îngrijitor. 2 din ultima categorie sînt băștinași, dar numai unul a rămas pe loc, ceilalți plecînd la oraș. Din cei veniți, 1 se pregătește de asemenea să se ducă după soț. Vîrsta celor plecați este: 20—30 ani 3, 30—40 ani 2. Motivele mutării lor sînt: familiale 2, loc mai bun 1, serviciul militar 1, interesele serviciului 1.

În intervalul 1951—1969, a funcționat la farmacia locală neînterupt un singur cadru de specialitate, venit din altă parte și pe rînd două femei de serviciu localnice (prima s-a pensionat a doua e încă în serviciu). Din 1969 înainte, de la pensionarea farmacistului (plecat din sat) s-au perindat pe la farmacia din Gîrbou 7 persoane, toate femei (ou pregături superioare și medie, unitatea avînd acum dreptul la două cadre de specialitate). Primele 5, toate de 20—30 ani, au plecat din motive familiale-personale și din dorința de a fi la oraș. Ultimele două, care sînt în post, la fel foarte tinere așteaptă și ele să se ducă din Gîrbou. (Tabel nr. 7).

A mai rămas de investigat situația în învățămîntul (plus biblioteca și cîminul cultural) din Gîrbou, care prezintă și ea probleme mai aparte, dat fiind că în această comună a existat pînă de curînd de tot un liceu, cu un corp didactic în continuă primenire. În perioada 1949—1955 înregistrăm 38 de profesori și învățatori (14 bărbați și 24 femei), alături de 15 persoane (8 femei și 7 bărbați) aparținînd personalului administrativ. Dintre acestea au funcționat din corpul didactic: 11 pînă la un an, 3 pînă la doi ani, 15 pînă la cinci ani, 9 peste cinci ani (2 din ei au stat 22 ani; 1, 16 ani; 1, 15 ani; 1, 12 ani; 3 persoane lucrează și astăzi); iar din corpul administrativ: 4 pînă la un an, 1 pînă la doi ani, 3 pînă la cinci ani, 7 peste cinci ani (unul din ultimii a atins 16 ani; 5 sînt și acum în serviciu). Din corpul didactic 8 provin din Gîrbou și satele sale anexe, ceilalți 30, adică marea masă, fiind din altă parte. În schimb, personalul administrativ s-a recrutat în majoritate din comună, 8; din alte părți avem 7. Toate cadrele de învățămînt numite în această etapă, venite din afară, cu o singură excepție, adică 29 la număr, au sfîrșit prin a părăsi Gîrboul, mai de vreme sau mai tîrziu. De altfel, nici localnicii n-au fost mai stabili (au plecat 5), doar unul de fapt a rămas pe loc, întrucît alți doi sînt refugiați, așezați în regiune. În cazul personalului administrativ, situația se prezintă diferit: cei 8 băștinași au continuat să funcționeze sau cel puțin au rămas în sat (2), numai cei 7 străini au plecat cu toții. Vîrsta celor duși din corpul didactic, în anii 1949—1955 este următoarea: 18 de 20—30 ani, 6 de 30—40 ani, 7 de 40—50 ani, 3 de 50—60 ani;

a celor din administrație: 3 de 20—30 ani, 2 de 30—40 ani, 1 de 40—50 ani, la un caz nu cunoaștem vârsta. Motivele plecării cadrelor școlare: 9 din dorința de a fi la oraș, 8 pentru a fi în apropierea locului natal, 8 din mobiluri familiale, 2 din năzuința de a înainta, 7 pentru că n-au avut post; a celor din personalul administrativ: 3 locul natal, 2 familiale, 1 lipsă de post, 1 nu știm motivele.

În perioada următoare, 1956—1960, numărul noilor numiți e mai mic, datorită în parte faptului că 12 din cadrele didactice și 6 din cele administrative întâlnite înainte continuă să funcționeze. Fluctuația rămâne însă mai departe destul de mare. Din cele 18 persoane (10 bărbați și 8 femei), intrate acum pentru prima dată în circuitul învățământului din Gîrbou, 6 au stat numai un an, 3 doi ani, 4 cinci ani și peste cinci ani. 8 dintre aceștia provin din afară, iar 10 din Gîrbou și satele sale. Un singur cadru dintre cei numiți în etapa de față, o localnică, a rămas pînă astăzi în serviciu. Ceilalți 17 (8+9) au părăsit cu toții, în cele din urmă, comuna noastră. Vârsta celor plecați a fost: 13 de 20—30 ani, 4 de 30—40 ani. Motivele plecării lor: atracția orașului 3, locul natal 2, familiale 4, dorința de a continua studiile 5, lipsă de post 3.

O situație apropiată întâlnim și în epocile următoare. Să vedem mai întii anii 1961—1965. Găsim 20 de cadre noi didactice (5 bărbați și 15 femei) și 4 administrative (2 bărbați și 2 femei), la care se adaugă 17 preluați din fazele anterioare (7+6 didactice și 6 administrative). Dintre cadrele didactice numite acum 11 au stat circa un an, 3 doi ani, 2 cinci ani și 4 peste cinci ani (3 din ei funcționează și astăzi); cele administrative au rămas mai mult de cinci ani (3 sînt și acum în slujbă). Majoritatea celor noi veniți din corpul profesoral, 12, sînt din altă parte, restul, 8, din Gîrbou și satele sale. Din primii au plecat aproape toți (11), din ultimii numai 3. Întreg personalul administrativ, numit în acest interval de timp, e originar din comuna noastră și a rămas pe loc (3 în post și o funcționară a primit un alt serviciu). Au părăsit Gîrboul, ca de obicei, cei mai tineri: 13 între 20—30 ani, și numai 1 peste această vîrstă, din următoarele motive: familiale 2, dorința de înaintare 1, căutarea unui post 9, școlarizare mai departe 2.

În sfîrșit, în perioada 1966—1971 sînt de semnalat 21 cadre didactice noi (11 bărbați și 10 femei) și un singur funcționar administrativ în personalul școlilor și instituțiilor culturale din Gîrbou. Ca și înainte, majoritatea a stat mai puțin în post: 11 pînă la un an, 2 pînă la doi ani, 8 cinci ani (6 din ultimele două grupe sînt în slujbă, de asemenea și cel din administrație, care are 4 ani vechime). 14 din acești noi numiți sînt din alte părți și numai 7, plus cel din administrație, sînt localnici. Din prima categorie au rămas în comună doar 2, din a doua 4, care funcționează și astăzi. Deci 15 dintre cei numiți în acești ultimi ani au părăsit satul, ei recrutîndu-se aproape numai dintre tineri: 13 de 20—30 ani, 1 de 30—40 ani, 1 (pensionar) de 50—60 ani. Motivele plecării lor au fost: atracția orașului 2, a locului natal 1, familiale 2, dorința de înaintare 1, căutarea unui post 2, școlarizare 3. Din analiza ultimelor două perioade rezultă că fluctuația cadrelor didactice la Gîrbou continuă să subziste, dar cu o cauzalitate dife-

Sumarul cadrelor din sectorul didactice și cultural al Gîrboului

Numărul persoanelor care au funcționat în intervalul 1949 – 1972	Cît timp au stat în funcțiune	Proveniți din Gîrbou	Din ei au plecat în alte locuri	Proveniți din alte părți	Din ei au plecat din Gîrbou	Vîrsta celor plecați	Motivele plecării
Personal didactic 97	<i>cadre didac.</i> pînă la un an 38	<i>cadre didac.</i> 33	<i>cadre didac.</i> 20	<i>cadre didac.</i> 64	<i>cadre didac.</i> 60	<i>cadre didactice</i> 20 – 30 ani 57 30 – 40 ani 12 40 – 50 ani 7 50 – 60 ani 4	<i>Cadre didactice</i> oraș și înaintare 17 familiale 17 locul natal 11 posturi 25 școlarizare și studii 10
Bărbați 40	pînă la doi ani 18	<i>pers. administrativ</i> 13	<i>pers. adm.</i> 0	<i>pers. adm.</i> 7	<i>pers. adm.</i> 7	<i>pers. administrativ</i> 20 – 30 ani 5 40 – 50 ani 2	<i>Pers. administrativ</i> familiale 3 locul natal 3 post 1
Femei 57	pînă la cinci ani 20						
Personal administrativ 20	peste cinci ani 21						
Bărbați 9	<i>cadre admin.</i> pînă la un an 4						
Femei 11	pînă la doi ani 1 pînă la cinci ani 4 peste cinci ani 11						

rită de cea anterioară. Anume, posturile în învățămînt încep să se completeze, așa că supliniturile se obțin mai greu și pentru un timp mai scurt. Cei lipsiți de calificarea corespunzătoare sînt împinși spre localități mai periferice, mai puțin dorite în comparație cu Gîrboul. Apoi liceul local, transformat în școală generală de zece ani, deci în curs de desființare a oferit în acest ultim ciclu tot mai puține posibilități de plasare pentru profesori. (Tabel nr. 8).

III CONCLUZII

La capătul acestor considerații, să încercăm să scoatem în evidență trăsăturile generale ce se desprind din analiza compoziției și mutațiilor personalului diferitelor sectoare ale comunei Gîrbou. Mai întîi, ce izbește din primul moment e numărul mare de cadre existente în cea dintîi etapă, 1949—1955, în toate domeniile principale de activitate ale acestei localități. O comparație a cifrelor e foarte revelatoare. La consiliul popular avem în anii 1949—1955, 77 de noi numiți, față de numai 43 (22+11+10) în celelalte trei perioade împreună (1956—1960, 1961—1965, 1966—1971). La cooperativa din Gîrbou, în același interval de timp, 82 față de 90 (31+20+39). Numărul mai mare aici în ultima etapă provine din faptul că se organizează pentru prima dată acum, pe baze largi, unitățile meșteșugărești locale. La C.A.P. cifrele sînt 19 față de 29 (11+9+9), unde de asemenea apar pe parcurs noi servicii. E adevărat că trebuie să ținem seama că epocile după 1955 preiau o parte din personalul anterior; însă numărul acestora la toate cele trei instituții semnalate nu e mare (14, 14, 16 în administrație; 22, 13, 15 la cooperativă; 7, 9, 11 la C.A.P.). Și apoi ponderea lor e mai redusă dacă avem în vedere că nu toate cadrele moștenite funcționează pînă la sfîrșitul ciclurilor.

Această creștere inițială neobișnuită a cadrelor a fost pînă la un punct un fenomen normal, o consecință firească a reorganizării administrației și a aparatului nostru funcționăresc în spiritul și în conformitate cu structura orînduirii socialiste, bazată pe alte coordonate decît cea anterioară. Socializarea implică, între altele, servicii publice mai numeroase și în mod logic un personal mai bogat. Dar sporul acestuia imediat după 1950 a fost în general prea mare, fără să se țină totdeauna seama de necesitățile concrete și de distribuția lor adecvată. A fost o epocă de tatonări, de căutări, n-au putut fi găsite imediat formele cele mai potrivite, după cum arăta revizuirea din cînd în cînd a schemei și schimbului des de persoane, nu numai în posturile de răspundere. A mai intervenit, apoi, lipsa de experiență a conducerii locale, care a forțat nota, neștiind să se orienteze la timp și în mod just. Ea e vinovată de recrutarea de atîtea ori necorespunzătoare a cadrelor, cum se poate remarca din marele număr de persoane retrogradate și înlocuite pentru abuzuri sau penalizate pentru lipsuri, în special în funcțiile economice, unde carențele și consecințele negative se manifestă mai rapid și mai pregnant. E o situație în

cea mai mare parte depășită astăzi, dar care trebuie să constituie mai de parte o preocupare de primul ordin, grija pentru cadre pregătite și corecte urmînd să fie pe planul întii.

Nu tot astfel trebuie judecată lărgirea schemei în ultima fază, adică în-deosebi în anii 1966—1971, în unele sectoare, cum e cel agrar, cel sanitar și cel meșteșugăresc. Nu mai e expresia unor bune intenții, dar nu totdeauna destul de chibzuite și realiste, așa că au dus uneori la fenomene parazitare și anarhice, ci dimpotrivă ea reprezintă acum o măsură pozitivă și bine gândită, pe linia politicii Partidului de înzestrare a serviciilor noastre cu cadre tehnice și bine pregătite, în scopul ridicării producției la nivelul cel mai înalt. De aici, de pildă, importanța dată cadrelor veterinare, preconizîndu-se și înființîndu-se posturi atît la comună cît și la C.A.P. Ceea ce nu înseamnă o risipă de forțe sau o dublare de resoarte, ci o grijă sporită pentru creșterea stocului de animale. Tot așa se explică și numărul mai mare de personal agronomic, medical uman, ca și meșteșugăresc, cu specializări diferite. Deficiențele care se mai semnaleză, uneori, în această privință, sînt doar opera unor aplicări nepotrivite a dispozițiilor luate sau, mai ales, a exacerbarii interesului personal în detrimentul comandamentelor colective, care în cazul de față se materializează în năzuința de a evada de la țară și de a găsi cu orice preț un post cît de mediocru la oraș. Ceea ce s-a putut constata și din materialul nostru.

Cu aceasta am atins a doua tendință principală ce rezultă din examinarea situației cadrelor la Gîrbou: marea lor fluctuație. 53% din cei angajați în epoca 1949—1971 au funcționat doar un an sau doi ani; dacă adăugăm și pe cei care au rămas în slujbă maximum cinci ani, atunci procentul se ridică la 78%. Cei care au fost mai puțin stabili au fost cei veniți din alte părți, în mare măsură, aproape 40% din personalul comunei de față în acest interval. 84% dintre ei au părăsit mai de vreme sau mai tîrziu satul, spre deosebire de localnicii care au deținut posturi, 60%, din care au plecat numai 26%. În schimb, din sînul ultimilor s-a recrutat fluctuația în perimetrul Gîrboului, proces semnificativ și el pentru mișcarea cadrelor în acești ani. Căci mutațiile ce au avut loc nu apar în toată amploarea lor, dacă avem în vedere numai numărul celor ieșiți din comună. Trebuie să ținem seama și de schimbările intervenite înăuntrul ei, în diferitele sale instituții, dacă năzuim să avem o imagine exactă a mișcării personalului, cuprinzînd atît pe cei plecați cît și pe cei eliberați din postul lor — fie pentru totdeauna, fie temporar, reangajați ulterior în același loc sau în alt serviciu — însă rămași în sat. În acest caz, adunînd cele două forme de fluctuație ajungem la coeficienți mult mai mari: în administrație 85% (42% + 43%), în cooperatie 70% (38% + 32%), în C.A.P. 73% (25% + 48%), media generală fiind 76%.

Dar dacă cea din urmă (cea internă) e mai redusă în ultimul timp, nu se poate spune același lucru despre prima, care continuă să prezinte cifre ridicate. E adevărat că aceasta e cu deosebire caracteristică sectoarelor ce implică o specializare mai diferențiată, cum sînt învățămîntul, serviciul sanitar etc., depinzînd incontestabil, în mediul rural, în cea mai mare măsură de angajarea de persoane străine, care nu pot fi ușor atrase și fixate la noile lor locuri de muncă (88% din ele s-au dus). Nu fac, în această privință excepție nici

Tabl general al cadrelor din Girbou (structura și evoluția lor)

Numărul persoanelor care au funcționat în perioada 1944 – 1972	Timpul cât au funcționat	Proveniți din Girbou	Din aceștia au părăsit comuna lor natală	Veniți din altă parte	Din ei au plecat din Girbou	Vârsta celor plecați	Motivul plecării	Vârsta celor înlocuiți din diferite motive, rămași în sat	Cauzele care au determinat eliberarea unor cadre rămase însă în sat
539 Bărbați 373 Femei 166	1 an 218 2 ani 71 5 „ 121 peste 5 ani /125 (nu avem date despre 4 cazuri).	327	86	212	178	20–30 ani 151 30–40 59 40–50 „ 27 } 100 50–60 „ 14 } În 13 cazuri nu știm vârsta 264	atracția orașului și dorința de înaintare 74 fam. personale 53 apropierea de locul natal 28 eliberare din funcție și penalizare 38 calificare mai bună sau studii 15 expatriere 3 interes de serviciu 1 stagiu militar 2 pensionare 1 lipsă de posturi 26 nu se cunosc motivele 23 264	20–30 ani 42 30–40 „ 39 40–50 „ 30 50–60 „ 20 nu cunoaștem vîrsta 11 142	funcție mai bună 12 desființarea postului sociale (conflicte) 6 penalizare 52 boală, pensio-nare, deces 27 însciere în C.A.P. 4 recalificare 1 stagiu militar 3 Nu cunoaștem 3 142

cei cu studii postliceale originari din Gîrbou. I-am văzut și pe ei plecați de cîte ori au putut și li s-a oferit prilejul. Ceea ce se observă, de altfel, și în serviciile mai puțin pretențioase deocamdată în ce privește calificarea (la consiliul popular, la cooperativă, la C.A.P.), al căror personal se recrutează în bună parte din elemente locale — cum ne arată cazul cadrelor cu pregătire mai diferențiată și cu răspundere mai mare, dispuse de asemenea să plece. Nu se poate însă contesta că se remarcă la aceste servicii, în comparație cu celelalte, o oarecare tendință spre stabilitate.

Cei mai legați s-au dovedit a fi localnicii din posturile mici. Pe măsură ce crește nivelul instruirii apare și aplecarea de a părăsi servicii avantajoase la sat, chiar în schimbul unor condiții cu totul modeste la oraș. Fenomenul nu se limitează numai la tineri. Aceștia, adică cei de 20—30 ani, e adevărat dau procentul cel mai mare, 57%; dar și cei maturi se remarcă prin propensiunea spre migrație (43%), atrași de asemenea îndeosebi de mirajul orașului, care constituie imboldul de a pleca în aproape o treime din cazuri. Un proces greu de împiedecat și stăpînit, dar care trebuie cel puțin îngăduit și corectat, dacă e vorba ca serviciile și îmbunătățirile de ordin civilizatoriu aduse la țară să fie eficiente. O soluție tranzitorie ar fi ca autoritățile locale să se străduiască să susțină la studii viitori specialiști, care să se angajeze la rîndul lor, prin contract, să servească apoi în comună. Ea depinde însă de fonduri în acest sens, existente cel mult la nivelul de județe și întreprinderi productive. Acestui curs de desertiune de la țară nu i se va putea pune cu adevărat capăt decît atunci cînd golurile în rețeaua personalului nostru vor fi tot mai puține, astfel că va fi mai greu pentru cineva să se mute în altă parte, neavînd unde. Stoparea lui se va putea realiza în condiții optime pe măsura îmbunătățirii condițiilor de viață ale salariaților la sate, proces legat de apropierea tot mai mare a satului de oraș, ca nivel de existență. Ceea ce, dacă ținem seama de ritmul excepțional al progresului tehnic, înseamnă o perspectivă apropiată.

dr. GEORGE EM. MARICA

LA MUTATION DES CADRES A GIRBOU (DÉP. DE SALAJ).

(R e s u m é)

L'étude présente est une contribution au problème du changement des cadres ruraux, qui constitue un des aspects et conséquences de l'urbanisation massive qui a eu lieu, dans notre pays, dans les dernières décennies. Dans ce but, l'auteur a discerné dans l'analyse entreprise quatre périodes égales au point de vue de la durée: 1950—1955, 1956—1960, 1961—1965, 1966—1971. Dans chacune de ces époques, la recherche a envisagé les institution suivantes: l'administration communale, les coopératives locales, poste et annexes, le service sanitaire (vétérinaire et humain), l'enseignement (le personnel enseignant et celui administratif des écoles respectives), le foyer culturel. Les matériaux présentés ont été rassemblés des archives respectives par l'investigation des listes officielles des salaires, en poursuivant la date de l'entrée en service des engagés et celle de leur renoncement à l'engagement, leur lieu d'origine,

le temps passé dans le village, la localité où ils sont partis et l'âge qu'ils avaient alors, les motifs qui l'ont déterminé à quitter Gîrbou. L'expérience acquise à ce sujet nous indique la portée de ces résultats qui se réfèrent à l'époque 1945—1971 — est valable pour une région plus étendue. Ils ne contiennent pas des dates absolument inédites et quoique se fondant seulement sur l'analyse d'une seule unité sociale d'un caractère modeste, ils ont l'avantage d'avoir poursuivi les processus sociaux d'une manière exhaustive, d'avoir fait des recherches complètes et détaillées, ayant la tendance de donner une expression chiffrée, c'est-à-dire la plus grande exactitude possible.

L'analyse de la composition et de la mutation du personnel des différents secteurs de Gîrbou-Sălaj, nous fournit les résultats et les tendances suivantes. Ce qui nous frappe au premier moment, c'est le grand nombre de cadres à l'époque initiale (1449—1955), dans tous les domaines d'activité de cette localité. Cette hausse inaccoutumée du personnel a été jusqu'à un certain point normale, étant une conséquence naturelle de la réorganisation administrative, correspondante à la structure socialiste de notre pays, qui demande des services publics plus nombreux et un nombre de travailleurs plus grand et plus varié. Mais l'accroissement constaté après 1950 a été en général trop grand, sans tenir toujours compte des nécessités et d'une distribution conforme aux réalités. C'était une époque de tâtonnements. Mais il ne faut pas juger de la même manière le développement du schémas dans la dernière phase analysée, c'est-à-dire les années 1966—1971, dans le secteur agricole, sanitaire et des métiers. Il représente dans ces cas une disposition positive, dans l'esprit de notre politique d'état, du redressement du niveau de la production.

Une seconde tendance principale qui résulte de l'examen de la situation des cadres de Gîrbou, c'est leur grande fluctuation. Ceux qui sont venus d'ailleurs, sont ceux qui ont eu le moins de stabilité; comparativement, parmi les natifs de Gîrbou qui ont détenu des charges, un nombre moindre ont quitté la commune. En échange, de cette dernière catégorie ont été recrutés les fluctuants dans le périmètre de Gîrbou; évolution significative elle aussi, pour la situation de ces années. Mais si la fluctuation interne s'est abaissée dans les derniers temps, l'externe continue de présenter des chiffres élevés. Il a été prouvé que les plus attachés à leur lieu de naissance sont ceux qui ont des fonctions modestes. A mesure de l'accroissement du niveau de l'instruction-indifféremment de l'âge-apparaît la tendance de quitter le service, quoiqu'il soit plus avantageux à la campagne et même dans des conditions inférieures à la ville. C'est un processus qui ne peut être empêché, mais qui doit être au moins entravé et corrigé. Il sera stoppé d'une manière optimale, au fur et à mesure du relèvement des conditions de vie du travailleur rural, processus lié au rapprochement de plus en plus grand du village à la ville, en ce qui concerne le niveau d'existence.